

8.000 TL altı ödemelerde bankalardan ödenir!

Harun Beğendi tarafından yazıldı.
Pazartesi, 06 Aralık 2010 11:00

Bankacılık sistemlerinin oldukça gelişmesi, işlem sirkülasyonunun artması, muhasebe kayıtlarının ispat kuvvetinin güçlendirilmesi gibi birçok unsur nedeni ile 2003 yılının ikinci çeyreğinden itibaren; tahsilat ve ödemelerin banka kanalı ile yapılması zorunluluğu getirilmiştir.

Uygulama tebliğleri 2003 de yayınlanmış olmasına rağmen bazı işletmelerde tebliğ hükümlerinin doğru uygulanmadığı, yanlış uygulamaların bilgi eksikliği ya da tebliği yanlış yorumlamaktan kaynaklandığı yapılan denetimlerde ortaya çıktığından, 8.000 TL'lik banka ve benzeri finans kurumları aracılığı ile yapılan ödemeler makalemizin konusunu oluşturacaktır.

Vergi usul kanunu hükümleri

4 Temmuz 2003 tarihinde yayımlanarak 1 Ağustos 2003 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 320 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu tebliğinde "...Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenler, defter tutmak zorunda olan çiftçiler, serbest meslek erbabı ile vergiden muaf esnafın kendi aralarında yapacakları ticari işlemleri ile nihai tüketicilerden (Türkiye'de mukim olmayan yabancılar hariç) mal veya hizmet bedeli olarak yapacakları 5.000.-Türk Lirasını aşan tahsilat ve ödemelerinin 01/08/2003 tarihinden itibaren banka veya özel finans kurumları aracı kılınarak yapılması ve bu kurumlarca düzenlenen dekont veya hesap bildirim cetvelleri ile tevsiki zorunludur..." denmiştir.

320 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu tebliğinde "mal ve hizmet bedeli olarak yapacakları 5.000 TL'yi aşan tahsilat ve ödemeler" ibaresi kullanılmış olup bu ibare yoruma açık durumdadır. Ancak; 1 Ağustos 2003 tarihinde yayınlanan 323 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu'nda işlem tutarı 10.000 TL'ye çıkarılmıştır.

28 Ekim 2003 tarihinde yayınlanan 324 sıra no.lu VUK tebliğinde konu ile ilgili; vadeli satışlar, cari hesap kullanılması ve serbest meslek erbabı şeklinde 3 ana başlıkta toplanmış ve detaylı olarak açıklanmıştır. Tebliğ;

" A) Vadeli satışlarda:

...tevsik kapsamında olan mal ve hizmet bedelinin 10.000 Türk Lirası'nı aşması yeterli olacaktır. Bir başka ifadeyle faturada gösterilen meblağın tevsik kapsamındaki tutarı aşması yeterlidir. Bu bedelin farklı tarihlerde ödenmesinde her bir ödemenin tahsilat ve ödemenin yapılacağı kurumlardan geçirilmesi gerekecektir.

Örnek: Mükellef A, 30.000 Türk Lirası bedelindeki bir malını satmış ve bunun faturasını düzenlemiştir. Ancak malın bedeli 5 taksit halinde ödenecektir. Fatura bedeli belirlenen limiti aştığından taksit tutarları banka, özel finans kurumları ve PTT aracılığıyla ödenecektir.

B) Cari hesap kullanılmasında:

İşletmelerin kendi ortakları ile diğer gerçek ve tüzel kişilerle olan ve herhangi bir ticari içeriği olmayan nakit hareketlerinde işlem tutarı 10.000 Türk Lirası'nı aşıyor ise bunlar da tevsik

8.000 TL altı ödemelerde bankalardan ödenir!

Harun Beğendi tarafından yazıldı.

Pazartesi, 06 Aralık 2010 11:00

kapsamında olacağından banka, özel finans kurumları veya PTT aracılığıyla tahsilat ve ödemeler yapılacaktır.

C) Serbest meslek erbabında:

Vergi Usul Kanunu'nun 236'ncı maddesi hükmüne göre, serbest meslek erbabı hizmeti tamamlamasına müteakiben yaptığı tahsilat için serbest meslek makbuzu düzenlemektedir.

Bunlar da mesleki faaliyetlerine ilişkin ve tutarı 10.000 Türk Lirası'nı aşan her türlü tahsilatlarını banka, özel finans kurumu veya PTT aracılığıyla yapıldığını tevsik etmek zorundadır. "

Hükmüne amirdir.

27 Nisan 2004 tarihinde yayınlanan 332 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu tebliği ile 10.000 TL'lik sınır 8.000 TL'ye indirilmiş ve uygulama 1 Mayıs 2004 tarihi itibari ile yürürlüğe girmiştir. Bu tutar günümüzde geçerliliğini halen korumaktadır.

Değerlendirme ve sonuç:

Yapılan denetim ve teftişlerde, işletmeler tarafından 8.000 TL'nin altında kalması noktasından hareketle genellikle 8.000 TL'ye yakın nakit makbuzlar düzenlendiği veyahut fatura bedellerinin 8.000 TL altında ve birbirini tarih olarak takip eden tahsilat makbuzlarının düzenlendiği görülmektedir.

Oysaki 324 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu hükümleri çok açıktır. Buna göre;

a) Fatura tutarı 8.000 TL üzeri olduğunda yapılacak tahsilat ve ödemelerde,

b) Fatura tutarı 8.000 TL'yi aşan ancak ödeme ya tahsilatın 8.000 TL'nin altındaki taksitlerle ödenmesi halinde

ödeme tutarları ne olursa olsun, bankalar, özel finans kurumları veya PTT aracılığı ile yapılması yasal bir zorunluluktur.

Bu tebliğ hükümlerine aykırı davranışların tespiti halinde, vergi usul kanunu mükerrer 355'nci maddesi gereğince işleme taraf olanlar için ayrı ayrı özel usulsüzlük cezası düzenleneceği bu ceza tutarlarında;

1. Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında 1.000 Türk Lirası,

2. İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında 500 Türk Lirası ,

3. Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında 250 Türk Lirası,

olacağı unutulmamalıdır.

8.000 TL altı ödemelerde bankalardan ödenir!

Harun Beğendi tarafından yazıldı.

Pazartesi, 06 Aralık 2010 11:00

Ümit GÜNIŞILDAR / Serbest Muhasebeci Mali Müşavir